

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

obs "Tuindorp"

Plaats : Utrecht
BRIN nummer : 17BT|C1
Onderzoeksnummer : 291398
Datum onderzoek : 7 februari 2017
Datum vaststelling : 7 maart 2017

SAMENVATTING

Openbare basisschool "Tuindorp" heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Wat gaat goed?

Het aanbod is breed en afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie. De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van de leerlingen goed en passen hier hun instructies en de verwerkingsmaterialen op aan. Door het gebruik van activerende werkvormen bevorderen de leraren de betrokkenheid van de leerlingen. De school behaalt ruim voldoende eindresultaten met haar leerlingen. Het team is enthousiast en gedreven en heeft een sterke focus op het steeds verder verbeteren van de onderwijskwaliteit.

Wat kan beter?

Het klassenmanagement kan verstevigd worden. De leraren mogen duidelijker aangeven welk gedrag zij van leerlingen verwachten. Bovendien kunnen zij er op letten afgesproken routines ook te gebruiken.

Wat moet beter?

De school meet nog niet jaarlijks de veiligheidsbeleving van de leerlingen, hoewel dit een wettelijke eis is.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen een onderzoek met een concept-waarderingskader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook obs "Tuindorp". Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze

Op 7 februari 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen; deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Op 10 februari hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan één of meer van deze artikelen, geven wij dat aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op obs "Tuindorp". Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

Onder de onderwijskundige aansturing van de anderhalf jaar geleden aangetreden directeur in samenwerking met de zorgcoördinator, werkt het enthousiaste en gedreven team van basisschool Tuindorp hard aan het steeds verder verbeteren van de onderwijskwaliteit. De onvoldoendes die bij het vorige inspectiebezoek (in 2012) nog werden gegeven voor de leerlingenzorg en de kwaliteitszorg, heeft het team op overtuigende wijze weggewerkt.

De school heeft uitgebreid onderzoek gedaan naar de kenmerken en de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie. Tevens heeft zij onderzocht welke resultaten zij van deze populatie mag verwachten. Dit onderzoek heeft de school veel gebracht. Het aanbod, de instructie en de verwerkingsmaterialen zijn aangepast.

Daarnaast vindt de school dat zij niet zonder meer tevreden mag zijn met hoge eindopbrengsten, maar meer de focus mag leggen op de leerwinst van groepen leerlingen en individuele leerlingen. De leraren zetten nu de eerste stappen om diepgaande analyses te maken, waarbij zij begeleid worden door de directeur en de zorgcoördinator.

De verantwoordelijkheid voor de onderwijskwaliteit ligt laag in de organisatie. De school heeft voor verschillende onderwijskundige onderwerpen coördinatoren aangewezen die beleid opstellen, uitwerken en het team hierin meenemen. Sommige ontwikkelingen zijn nog pril en borging hiervan is belangrijk. De directie is zich hier terdege van bewust. De communicatie met de achterban hierover is een aandachtspunt.

3 RESULTATEN ONDERZOEK OBS "TUINDORP"

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied	Onderwijsproces	Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP1	Aanbod			•
OP2	Zicht op ontwikkeling			•
OP3	Didactisch handelen		•	

Onderwijsproces

Het aanbod past bij de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie

In vervolg op het onderzoek naar de kenmerken en onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie heeft de school haar aanbod beredeneerd aangepast. De school is daarnaast bij rekenen begonnen met het voortoetsen van de leerlingen. Dit stelt de leraren in staat de lesonderwerpen heel gericht te bepalen. De school investeert nu ook veel tijd in het verder verbeteren van het aanbod en de instructie voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. Daarnaast is de school gestart met het aanbieden van een gedifferentieerde weektaak. Alle leerlingen krijgen wekelijks een nieuwe taak op eigen niveau. De leerlingen die wij spraken, geven aan dit erg prettig te vinden. Precies daar waar zij extra hulp of juist verrijkende materialen nodig hebben, krijgen ze dit ook aangeboden. Sinds dit schooljaar werkt de school in clusters (twee jaargroepen per cluster). De ontwikkelingen die in deze clusters zichtbaar zijn, gaan de basiskwaliteit te boven. Zo is in het cluster 3/4 de leeromgeving opvallend rijk ingericht. In het cluster 7/8 krijgen de leerlingen groepsdoorbroken thematisch zaakvakonderwijs. Iedere leerkracht specialiseert zich in een bepaald onderwerp en geeft vervolgens 'college' aan alle leerlingen van het cluster. Hierbij wordt ook steeds weer bekeken op welke passende manier de leerlingen kunnen laten zien dat zij de leerstof beheersen. Ook het kunst- en cultuuronderwijs mag in dit kader genoemd worden. Iedere leerkracht van Tuindorp specialiseert zich in één bepaalde discipline (muziek, dans, drama of beeldende kunst) en geeft les aan alle leerlingen in het cluster, zodat de leerlingen met alle disciplines kennis maken. Het is de bedoeling dat de oudere leerlingen in de toekomst een keuze kunnen maken om zich verder te ontwikkelen in één of twee disciplines naar keuze.

Alle leerlingen zijn in beeld

Op basisschool Tuindorp volgen de leraren de ontwikkeling van hun leerlingen door methodegebonden en methodeonafhankelijke toetsen af te nemen, door hen te observeren tijdens de les en met hen te spreken. In het document 'groep in kaart' brengt de leraar alle signaleringsgegevens van taal, rekenen en spelling in beeld en deelt zij de leerlingen in in verschillende instructiebehoeftes. Dit overzicht werkt de leraar ongeveer iedere twee maanden bij. De leraren combineren dit met onderwijsplannen en een zogenoemde 'verrijkte dagplanning'. De onderwijsplannen lopen een half jaar. Hierin beschrijven de leraren de afspraken wat betreft het onderwijsproces op de school. In de dagplanning houden zij per week en per dag bij welke leerling wanneer welke instructie en verwerkingsmaterialen nodig heeft. Ook noteren zij in de dagplanning observaties over leerlingen. Niet alleen stelt dit systeem de leraren in staat constant bij te sturen, ook gebruiken zij de uitkomsten van hun bevindingen om het eigen handelen constant te evalueren. Deze manier van werken is nog vrij nieuw en mag verder geborgd worden. Deze diepgaande focus op de ontwikkeling van leerlingen op de lange termijn en op de korte termijn gecombineerd met de kritische blik op het eigen handelen, overstijgt de basiskwaliteit.

Het klassenmanagement kan verbeterd worden

Er zijn verschillen zichtbaar, maar over het geheel genomen geven de leraren een uitleg die helder is en doelgericht. Om de betrokkenheid van de leerlingen te bevorderen brengen, de leraren mooie interactieve elementen in de lessen, zoals reken- en leescircuits, debat en coöperatieve werkvormen. De leraren vinden het belangrijk om hun leerlingen feedback te geven op hun leerproces. In sommige clusters is dit al zichtbaar.

Een kans voor verbetering is er bij het klassenmanagement. Ten eerste kunnen de leraren duidelijker aangeven welk gedrag zij van de leerlingen verwachten en hierin zelf ook het goede voorbeeld geven. Dit zal een positieve invloed hebben op de rust in de klassen. Ten tweede kunnen afgesproken routines (stoplicht, vragenblokje) beter gebruikt worden.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1	Veiligheid		•	
Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Kan beter	Voldoende	Goed
SK2	Pedagogisch klimaat		•	

Schoolklimaat

Leerlingen voelen zich veilig maar hun veiligheidsbeleving wordt niet gemeten

De leerlingen die wij spraken, geven aan zich veilig te voelen en met plezier naar school te gaan. De ouders die wij spraken bevestigen dit beeld. De school is een zogenoemde Vreedzame School en dit leeft onder de leerlingen. Zo zijn er opgeleide leerling-mediatoren die bijvoorbeeld bemiddelen bij conflictsituaties. De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en op het afhandelen van incidenten. Ook is er een pestcoördinator voor de leerlingen. De school meet nog niet jaarlijks de veiligheidsbeleving van de leerlingen, hoewel dit een wettelijke eis is (artikel 4c lid 1 onder b WPO).

Het pedagogisch klimaat is prettig en ondersteunend

De leraren creëren een prettig en ondersteunend pedagogisch klimaat. Aan het begin van het schooljaar stellen de leraren samen met de leerlingen de groepsregels vast. De leerlingen mogen ook buiten de klassen zelfstandig werken en zijn hier goed toe in staat. De school neemt de inbreng van leerlingen serieus en heeft daarom een leerlingenraad ingesteld. De groepen kiezen leerlingen die in de leerlingenraad zitting mogen nemen. Deze vertegenwoordigers peilen de mening van hun medeleerlingen door middel van klassenvergaderingen. De leraren kunnen de rust in de klassen verbeteren door duidelijk aan te geven wat zij van de leerlingen verwachten en hierin ook zelf het goede voorbeeld te geven.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•		

Onderwijsresultaten

Mooie stabiele eindresultaten

Op basisschool Tuindorp behalen de opeenvolgende groepen schoolverlaters ruim voldoende, stabiele eindresultaten. De school stelt zich ook als doel dat zij, gezien de kenmerken van de leerlingenpopulatie, eindresultaten moet kunnen halen die ruim boven het landelijk gemiddelde liggen. Om te monitoren of de school alles uit de leerlingen haalt wat er in zit, is zij dit jaar begonnen met het

maken van individuele leerwinst-analyses. Dit is een mooie ontwikkeling die de school zeker verder mag uitbouwen. Als volgende stap kan de school daarnaast ook doelen gaan stellen voor andere ontwikkelingsgebieden dan taal en rekenen. Nu de school het 'leren leren' erg belangrijk vindt, zou zij bijvoorbeeld hiervoor een leerlijn met uitstroomdoelen kunnen opstellen. Bij het analyseren van de tussenresultaten mag de school ook ambitieuze doelen stellen en deze resultaten niet meer afzetten tegen bijvoorbeeld de voormalige ondergrenzen van de inspectie.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg			•
KA2	Kwaliteitscultuur			•
KA3	Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg en ambitie

Focus ligt op onderwijskundige verbeteringen

Op basisschool Tuindorp heeft het team goed zicht op de eigen kwaliteit. De oordelen die de school zichzelf geeft, komen in belangrijke mate overeen met de onze oordelen. Onder de sterke onderwijskundige aansturing van de directeur en de zorgcoördinator zijn in korte tijd veel onderwijskundige verbeteringen op planmatige wijze doorgevoerd. De school heeft ook voldoende aandacht voor de borging van de (soms nog prille) ontwikkelingen. Een mooi voorbeeld hiervan is dat de directie drie maal per jaar de bevindingen vanuit de lesbezoeken aggregeert naar schoolniveau. Vervolgens bespreekt de directie met het team de sterke en minder sterke kanten van het didactisch handelen. Op stichtingsniveau is een systeem van zelfevaluaties en audits opgezet. Een blik van buiten helpt de school om zich verder te ontwikkelen. Het team van basisschool Tuindorp is enthousiast en wil veel oppakken. Het is dus belangrijk dat de prioriteiten in de gaten gehouden worden en dat de focus ook blijft liggen op borging.

De kwaliteitscultuur is goed

De schoolorganisatie is zodanig ingericht dat het team met elkaar kwaliteit kan leveren. De verantwoordelijkheid voor de onderwijskwaliteit is laag belegd. Op basis van kwaliteit en affiniteit werken verschillende coördinatoren aan onderwijskundig beleid en vernieuwingen. Ook nemen zij het team hierin mee. Sinds de school georganiseerd is in clusters, werken leraren veel gericht samen. Zij bereiden samen lessen voor, houden elkaar scherp en overleggen met elkaar onder leiding van de clustervoorzitter. Er is veel aandacht voor het benutten van ieders kwaliteiten en voor het leren van elkaar. Collegiale

consultatie vindt op georganiseerde wijze plaats. Hiermee ligt de focus van het team op leren en het verder verbeteren van ieders bekwaamheid.

De communicatie met ouders is een aandachtspunt

De school legt op de afgesproken wijze verantwoording af aan het bestuur en de ouders. De school heeft het voornemen toe te werken naar didactisch partnerschap met ouders. De school is volop in ontwikkeling en mag er op letten hierover tijdig en voldoende inhoudelijk te communiceren met ouders. Ook mag de communicatie vanuit de groepen met de ouders gestroomlijnd worden. Hierin zijn verschillen zichtbaar tussen leraren.

3.2 Overige wettelijke voorschriften

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op obs "Tuindorp". We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie. Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Het team van de OBS Tuindorp herkent zich volledig in het rapport van de inspecteur en is blij om te merken dat juist de zaken die het team belangrijk vindt in dit rapport naar voren komen. We hebben de afgelopen periode hard gewerkt aan de professionele cultuur waarin alle leerkrachten zich eigenaar voelen van de ontwikkelingen op school. We hebben gekozen voor een "platte" organisatie, waarin plaats is voor weinig hiërarchie. Door de verantwoordelijkheid te delen, te leren van elkaar, met elkaar de dialoog over goed onderwijs te blijven aangaan, kunnen we als één team zorgen voor passend onderwijs aan onze kinderen. Door steeds ons eigen handelen kritisch te bekijken en te onderzoeken wat wel en wat niet werkt, zullen we ons onderwijs blijven verbeteren.

"Onderzoek de wereld, ontdek je toekomst" is in het kort gezegd onze visie op het onderwijs van deze eeuw. Naast het aanleren van de schoolse vaardigheden hebben we talentontwikkeling en leren leren hoog op de agenda staan. Dit zal de komende jaren steeds verder uitgewerkt worden en steeds duidelijker zichtbaar worden binnen de school. Door uit te gaan van de kracht van elk kind neemt het zelfvertrouwen toe en groeit het welbevinden. Ons uitgangspunt is dat alleen een kind dat goed in zijn vel zit, zich optimaal kan ontwikkelen. Daarom werken we aan een nog beter pedagogisch klimaat en een optimale veiligheidsbeleving. We laten ons hierbij graag ondersteunen door het programma de vreedzame school. Dit programma streeft naar een klas en een school als een democratische gemeenschap, waarin leerlingen een stem krijgen, zich verantwoordelijk voelen, zich positief sociaal gedragen, openstaan voor elkaar en conflicten zonder geweld oplossen.

Elk kind is anders en heeft zijn eigen ontwikkelvragen en onderwijsbehoeftes. Goed contact met ouders is van groot belang om het onderwijs goed te kunnen afstemmen en verbinding te leggen tussen de opvoeding op school en thuis. We streven naar een educatief partnerschap. Een positieve kijk op de toekomst, veel vertrouwen in onze kinderen en in ons team maakt dat we alweer uitkijken naar het volgende inspectiebezoek!